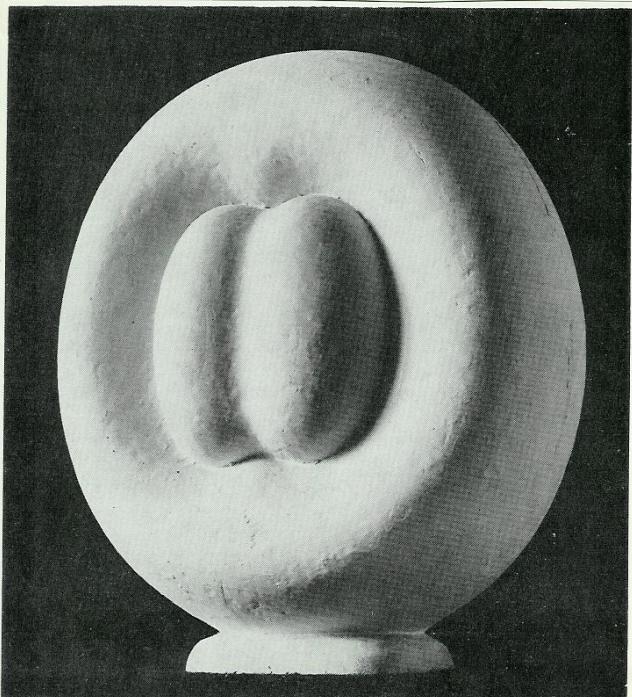

4. Brána protikladov. Epoxid, 1978

1. Juraj Rusnák Organická forma XIV.

tvare, ktorým prúdi životná energia akoby v nekonečnom kolobehu, vnímame metamorfozy podob, meniacich sa pod zorným uhlov nášho pohľadu. Stávame sa svedkami ich zrodenia i premeny. Tieto sochárske mimoriadne náročné diela vyžadujú i od diváka aktívitu, prebúdzať v ňom básnika.

Rusňákové diela majú vitalitu a energiu a zároveň posobia na nás svojou mäkkou plynulostou, čistotou, poeziu tvaru, súhre svetiel a tieňov. Vysledným pocitom, ku ktorému smeruje pôsobnosť týchto diel, je harmónia.

Rusňákové sochárske dielo vyrastá z pevne vybudovanej myšlienkovej konceptie. Postavil si osobný tvorivý program. Jeho tvorba vyvierá zo vzťahu k životu, je motívovaná osobným zážitkom. Sústreduje sa na vyjadrenie života v jeho nepretržitej plynulom toku, ponára sa do hlbky. Svoju imagináciu sa dostáva dovnitra procesov, aby tak zachytil prudenie kreatívnej energie. Uplatňuje sa tu intuícia umelca. Pri utváraní koncepcie sochárskeho diela sa však opiera aj o rozumové úvahy a hlboké poznanie filozofie a umenia. Rusňák upevňuje svoju tvorbu vlastným myšielskym úsilím. Je filozofom a zároveň básnikom, umelcom meditatívnej povahy.

Ako filozoficky orientovaný umelec zdôrazňuje pozitívne smerovanie, smerovanie k ľudskosti a k vyšszej dokonalosti — k duchovnému obsahu.

Vo svojej koncepcii priestorových kreatív vyzdvihuje Rusňák reálnosť, neiluzívnosť sochárskeho diela. Snaží sa oživiť a upevniť tie princípy, ktoré sú pre sochárske umenie najtypickejšie. Pre neho však nie je rozhodujúci materiál, do ktorého fixuje svoju ideu. Pracuje v kameni, bronzе, epoxide, dreve, betóne, zvára aj monumentalné plastiky z plechu. Materiál mu umožňuje stváriovať sochu v priestore. Dôležitú úlohu tu zohráva tiež charakter povrchu sochy, na ktorom sa odraža svetlo. Viaceré plastyky vymodelované z hliny sú odliate do farebného materiálu, jednodôlejtej farebnej hmoty. Farba sochy podčiarkuje jej živlosť. V Rusňákovej sochárskej tvorbe je najpodstatnejšia otázka svetla. Priestorovosť sochy je u neho predovšetkým problematikou svetla a tieňa, s transcedentnou inšpiráciou (symbolickou hodnotou).

Rusňák vo svojom sochárskom diele napĺňa vlastný identický osobitý program. Vždy stál mimo problematiky prichádzajúcich a odchádzajúcich dobových tendencií. Vytvára novú jedinečnú poetiku, ktorej obdobju by sme len fažko mohli hľadať i v registri svetového sochárstva.

Jana Pivovarníková